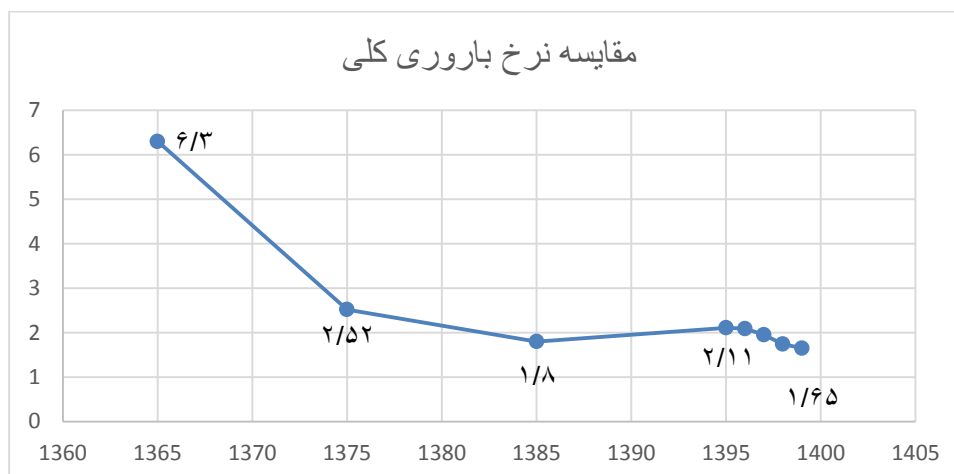

آشنایی با قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

مقام معظم رهبری:

"بار دیگر تأکید میکنم که تلاش برای افزایش نسل و جوان شدن نیروی انسانی کشور و حمایت از خانواده، یکی از ضروری ترین فرائض مسئولان و آحاد مردم است."

خانواده اصلی ترین بنیاد جامعه و تاثیرگذارترین نهاد در فرزندآوری و جوانی جمعیت است. جمعیت جوان به عنوان یکی از عوامل مهم اقتدار کشورها به شمار می رود. حرکت به سمت توسعه همه جانبه نیاز جدی به توسعه و ارتقاء سرمایه انسانی دارد. خوشبختانه امید به زندگی زنان و مردان در کشور ما در طول ۴۵ سال گذشته افزایش چشمگیری داشته و در حال حاضر امید به زندگی به بیش از ۷۵ سال رسیده است. کشور ما سال ها از جمعیت جوان برخوردار بوده و همچنان لازم است این ثروت حیاتی حفظ و تقویت شود. متأسفانه در سال های اخیر روند باروری در کشور شیب نزولی داشته است. بررسی های انجام شده حاکی از آن است که نرخ باروری کلی از ۲.۱ در سال ۱۳۹۵ به ۱.۷۴ در سال ۱۳۹۸ رسیده است و در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ این روند کاهشی همچنان ادامه داشته و با سطح جانشینی فاصله زیادی دارد.

در حال حاضر کشور در برهه پنجره فرصت جمعیتی^۱ قرار گرفته است که تا چند سال آینده بسته خواهد داشت. بدیهی است بهره مندی از این فرصت مستلزم مدیریت صحیح برای استفاده بهینه از امکانات بالقوه جمعیت فعال اقتصادی می باشد و با برنامه ریزی های اقتصادی، کار آفرینی و اشتغال زایی برای جمعیت فعال و مولد همراه با اتخاذ سیاست های حمایتی و ترغیب فرزندآوری، انتظار می رود مسیر برای سازندگی، شکوفایی و بالندگی کشور فراهم گردد. بر این اساس در سال ۱۳۹۳ سیاست های کلی جمعیت از سوی مقام معظم رهبری ابلاغ گردید و در سال ۱۴۰۰ با ابلاغ قانون "حمایت از خانواده و جوانی جمعیت" بر این مهم تأکید موکد شده است. در همین راستا، قرارگاه جوانی جمعیت در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شکل گرفت و تاکنون ۱۳ جلسه آن با حضور مقام عالی وزارت و کلیه معاونین برگزار شده است. معاونت بهداشت دبیر و اداره جوانی جمعیت به عنوان دبیرخانه قرارگاه جوانی جمعیت مشخص شده است. در زیر زمانبندی ابلاغ قانون به طور خلاصه آورده شده است:

ردیف	عنوان	توسط	تاریخ
۱	تصویب قانون	مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۹/۱۲/۲۶
۲	تایید قانون	شورای نگهبان	۱۴۰۰/۸/۱۰
۳	ابلاغ قانون به رئیس جمهور	مجلس شورای اسلامی	۱۴۰۰/۸/۱۹
۴	ابلاغ قانون به وزیر بهداشت	رئیس جمهور	۱۴۰۰/۸/۲۴
۵	ابلاغ قانون به دانشگاهها، سازمانها و موسسات مربوطه	وزیر بهداشت	۱۴۰۰/۹/۱۵

قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در مجموع دارای ۷۳ ماده و ۸۱ تبصره و ۲۳۶ تکلیف قانونی می باشد که ۴۳ ماده قانون، تکلیف قانونی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ر معاونت های مختلف است (۵۹ درصد) و ۲۰ ماده قانون، تکلیف قانونی معاونت بهداشت است (۲۷ درصد). در جدول زیر تکالیف قانونی هر معاونت آورده شده است:

قانون در معاونت های مختلف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ردیف	نام معاونت	تعداد مواد قانونی	مواد قانونی مرتبط
۱	معاونت بهداشت	۲۰	۲-۲۲-۲۴-۲۸-۳۵-۳۶-۳۸-۴۲-۴۴-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۲-۵۳-۵۴-۵۵-۵۷-۶۱
۲	معاونت درمان	۱۳	۲۶-۲۷-۳۵-۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۲
۳	معاونت آموزش	۱۰	۲۶-۲۷-۳۵-۳۹-۴۱-۴۲-۴۶-۴۷-۴۸-۵۰
۴	معاونت توسعه	۹	۶-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۲۰-۲۲-۴۶-۵۰
۵	آمار و فناوری اطلاعات	۹	۲۴-۲۴-۳۴-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۴-۵۵
۶	معاونت فرهنگی و دانشجویی	۶	۲-۷-۲۸-۳۵-۳۶-۳۸
۷	معاونت پرستاری	۵	۲۶-۲۷-۳۵-۴۱-۴۶
۸	شورای عالی بیمه	۵	۴۳-۴۴-۴۵-۴۹-۵۰
۹	معاونت غذا و دارو	۳	۴۰-۵۰-۵۱
۱۰	معاونت تحقیقات	۲	۳۹-۵۰
۱۱	روابط عمومی و اطلاع رسانی	۲	۲۸-۳۵
۱۲	دفتر طب ایرانی	۲	۴۱-۴۲
۱۳	صندوق رفاه دانشجویی	۱	۸

برخی از ماده های قانون دارای مهلت زمانی می باشند که به شرح زیر است:

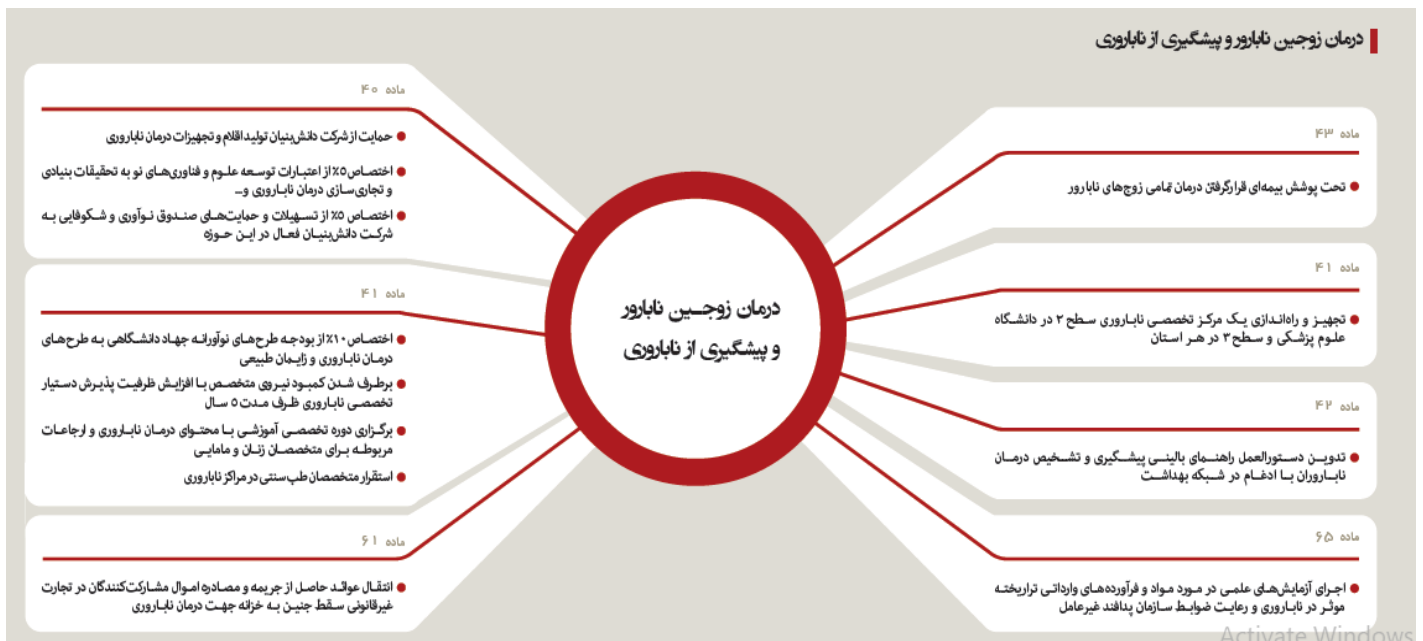
ردیف	ماده قانونی	مهلت اجرا از تاریخ ابلاغ رئیس جمهور	تاریخ
۱	ماده ۷۳	۲ ماه	۱۴۰۰/۱۰/۲۴
۲	مواد ۲۴، ۲۶، ۵۰، ۵۲، ۵۳، ۵۷	۳ ماه	۱۴۰۰/۱۱/۲۴
۳	مواد ۷، ۵۴، ۷۱	۶ ماه	۱۴۰۱/۲/۲۴
۴	مواد ۳۵، ۴۶، ۵۴	یک سال	۱۴۰۱/۸/۲۴

نگاهی اجمالی به قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

جوانان در آستانه ازدواج یا زوجین جوان

درمان زوجین نابارور و پیشگیری از ناباروری

حمایت‌های دوران بارداری و شیردهی

حمایت دوران بارداری و شیردهی

ماده ۵۵

ارتقای کیفیت مراقبت‌های بارداری و زایمان طبیعی با رانندگی پرونده الکترونیک یکپارچه

ماده ۴۷

در اختیار مادر گذاشتن قانون راهنمای حفظ و مراقبت جنین با توزیع در کلیه مراکز تحت پوشش وزارت بهداشت

ماده ۴۸

کاهش هزینه‌های روحی و روانی و اقتصادی دوران بارداری و جلوگیری از القای هرگونه ترس و هراس نسبت به بارداری

ماده ۵۳

- اختیاری بودن غربالگری همراه با تجویز پزشک متخصص بر اساس استانداردهای روز بین‌المللی و علمی
- استاندارسازی عملکرد ارائه‌دهندگان خدمات بارداری و سلامت مادر و جنین و ارزشیابی با صدور و لغو مجوز
- اصلاح روش‌های غربالگری و استانداردهای مقادیر مثبت و منفی کاذب نتایج آزمایش‌ها و تعیین مسئولیت عاملین خدمت

ماده ۵۳

پوشش بیمه‌ای آزمایش‌های مادر و جنین بر اساس ضوابط قانونی

ماده ۴۹

ارتقای مهارت ماماها کشور و افزایش تعداد ماماها به ازای هر دو مادر در حال زایمان یک ماما

ماده ۴۵

پوشش بیمه‌ای خدمات سلامت زنان اعم از مراجعه به ماماها یا پزشکان

ماده ۴۴

تحت پوشش کامل قراردادن کلیه مادران در دوران بارداری و شیردهی تا پایان ۵ سالگی کودکان بر اساس آزمون وضع

ماده ۲۴

ارائه رایگان سبد تغذیه و بسته بهداشتی مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر ۵ سال بر اساس آزمون وضع

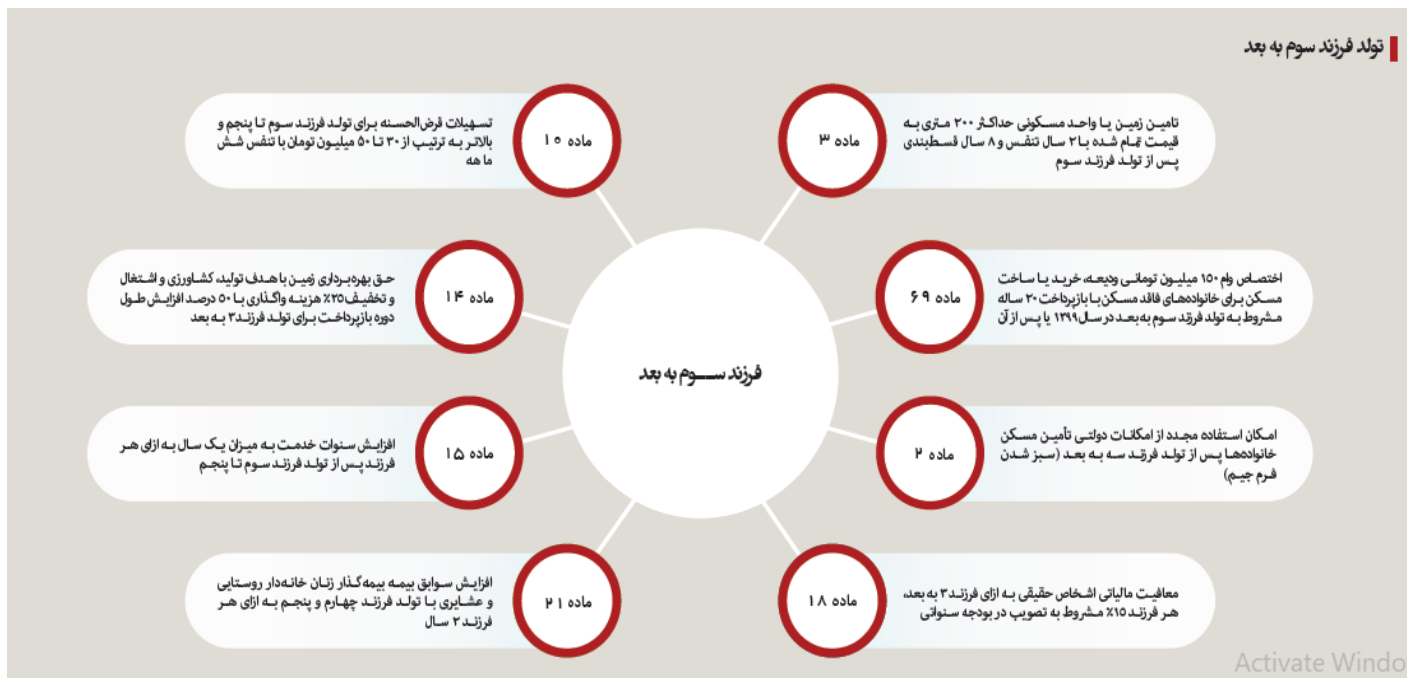
Activate Windows

تولد فرزند دوم به بعد

تولد هر فرزند

تولد فرزند سوم به بعد

Activate Window

تولد چندقلوها

خانواده‌های دارای فرزند

خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر

ماده ۱۳

- افزایش ۳ برابری یارانه فرزندان در خانواده‌های دهک‌های ۱ تا ۴ حداقل ۲ فرزند غیر شاغل در دستگاه‌های دولتی

ماده ۲۱

- تأمین ۱۰۰٪ بیمه مادران خانه‌دار دارای ۳ فرزند و بیشتر روستایی و عشایری از طریق صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان و روستاییان

ماده ۱۵

- عدم جواز تعدیل نیروی کار دارای ۳ فرزند

ماده ۴

- کاهش عوارض ساخت و ساز تا ۵۰٪ برای خانواده‌های دارای ۳ فرزند و تا ۷۰٪ برای خانواده‌های دارای ۴ فرزند و سایر تخفیفات

ماده ۶

- اختصاص ۷۰٪ ظرفیت منازل مسکونی سازمانی به کارکنان فاقد مسکن یا حداقل ۳ فرزند

ماده ۲۵

- نیمپه‌ها شدن هزینه موزه‌ها و اماکن تاریخی فرهنگی ورزشی و سینماها برای مادران دارای ۳ فرزند و بیشتر به همراه خانواده
- تخفیف ۲۰٪ دوره‌های آموزشی تربیتی و هنری کانون پرورش فکری برای فرزندان خانواده‌های سه فرزند

خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر

Activate Windows

حمایت از عموم مادران

Activate Window

حمایت از مادران غیرشاغل

حمایت از مادران دانشجو و طلبه

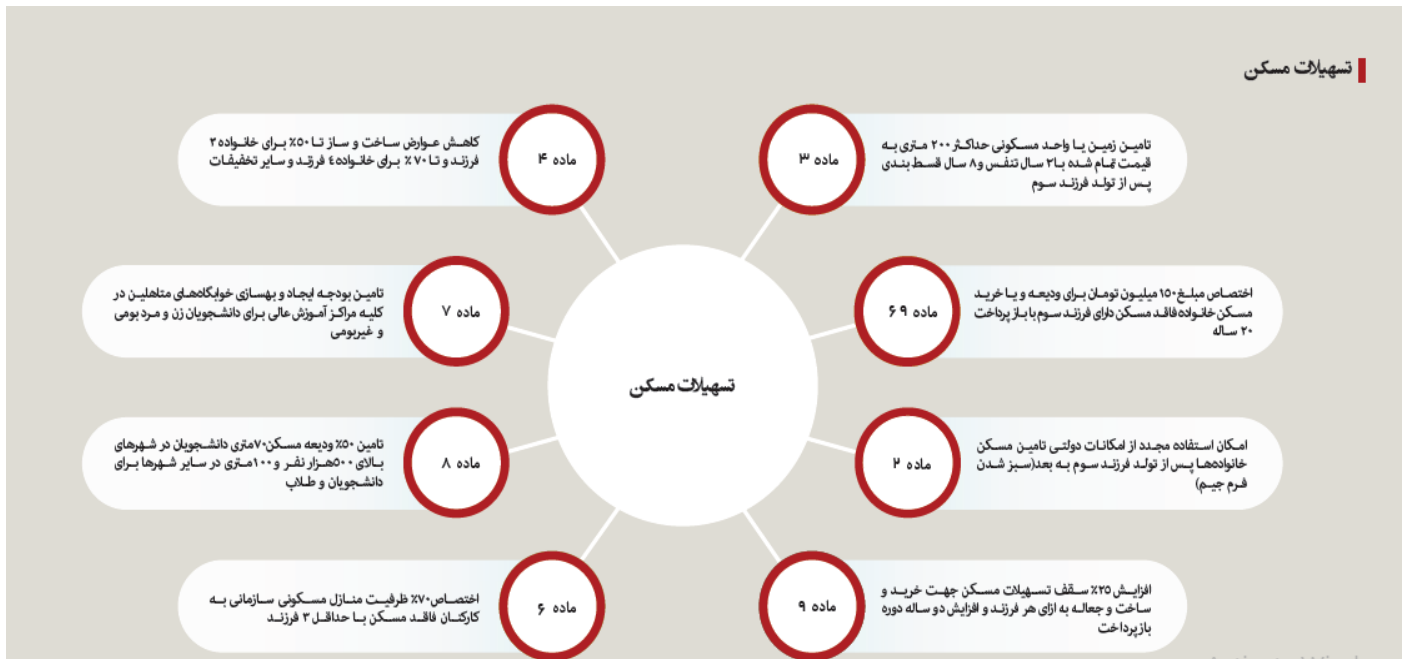

Activate Window

حمایت از مادران شاغل

تسهیلات مسکن

مشوق‌های اقتصادی

مشوق‌های اقتصادی

- ماده ۶۸ ● اعطای وام ۳۰۰ میلیون تومانی به زوجین جوان (زوج زیر ۳۵ سال و زوجه زیر ۳۳ سال) و وام ۱۴۰ میلیون تومانی به زوجین با سنین بالاتر با ضمانت‌های آسان
- ماده ۱۲ ● فروش بدون نوبت و بدون قرعه‌کشی خودروی ایرانی به قیمت کارخانه پس از تولد فرزند دوم به بعد به مادران
- ماده ۱۶ ● افزایش ۱۰۰٪ کمک هزینه اولاد و ۵۰٪ حق عائله‌مندی هر ساله به مدت ۵ سال
- ماده ۱۸ ● معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی به ازای فرزند ۲ به بعد، هر فرزند ۱۵٪ مشروط به تصویب در بودجه سنواتی
- ماده ۱۱ ● پرداخت ۱ میلیون تومان بلاعوض جهت سرمایه‌گذاری بورس به نام فرزندان متولد سال ۱۴۰۰ و بعد از آن
- ماده ۱۳ ● افزایش ۳ برابری بارانه فرزندان در خانواده‌های دهک‌های ۱ تا ۴، حداقل ۳ فرزندی غیرشاغل در دستگاه‌های دولتی
- ماده ۱۰ ● تسهیلات قرض‌الحسنه برای تولد فرزند اول تا پنجم به ترتیب از ۱۰ تا ۵۰ میلیون تومان با تنفس شش‌ماهه
- ماده ۹ ● افزایش ۲۲۵٪ سقف تسهیلات مسکن جهت خرید، ساخت و جعاله به ازای هر فرزند و افزایش دو ساله دوره بازپرداخت
- ماده ۴۶ ● پرداخت کارانه به کارکنان نظام سلامت برای تولد فرزند اول به بعد با افزایش پلکانی در جمعیت تحت پوشش

Activate Windows

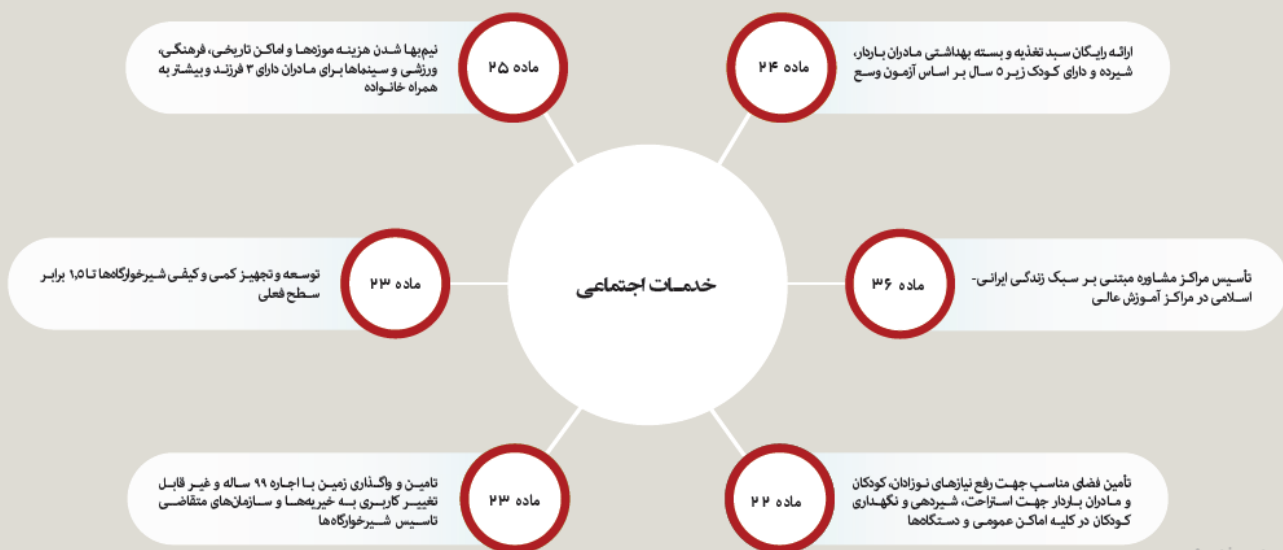
تسهیلات شغلی

تسهیلات شغلی

- ماده ۱۵ ● عدم جواز تعدیل نیروی کار دارای ۳ فرزند، مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار
- ماده ۲۲ ● تأمین مهدکودک در هر دستگاه برای نگهداری کودکان مادران شاغل در دستگاه
- ماده ۱۵ ● افزایش سنوات خدمت به میزان یک سال به ازای هر فرزند پس از تولد فرزند سوم تا پنجم
- ماده ۱۷ ● کاهش سن بازنشستگی مادر به مدت یک سال به ازای تولد هر فرزند و برای تولد فرزند ۳ به بعد، یک و نیم سال
- ماده ۱۴ ● حق بهره‌برداری زمین یا هدف تولید و کشاورزی و اشتغال با تخفیف ۲۵٪ هزینه واکلاری و پنجاه درصد افزایش دوره بازپرداخت برای تولد فرزند ۳ به بعد
- ماده ۴۶ ● پرداخت کارانه به کارکنان نظام سلامت برای تولد فرزند اول به بعد با افزایش پلکانی در جمعیت تحت پوشش
- ماده ۱۷ ● مرخصی زایمان ۱۲ ماه کامل برای مادران باردار دارای ۲ قلو و بیشتر
- ماده ۱۷ ● مرخصی زایمان ۹ ماه کامل و به درخواست مادر می‌تواند تا دو ماه آن قبل از تولد باشد
- ماده ۱۶ ● اعطای دورکاری به مادران باردار حداقل به مدت ۴ ماه
- ماده ۱۹ ● افزایش ۱۰۰٪ کمک هزینه اولاد و ۵۰ درصدی حق عائله‌مندی هر ساله به مدت ۵ سال

Activate Windows

خدمات اجتماعی

Activate Window

حمایت از گروه‌های مردمی

Activate Window

تسهیلات آموزشی

برنامه‌های آموزش عمومی

ماده ۳۳۳

- آموزش مهارت‌های سبک زندگی ایرانی - اسلامی در کلیه مقاطع تحصیلی در اجرای سند تحول بنیادین آ.پ.
- آموزش مسائل تربیتی بلوغ و ازدواج به کادر آموزشی و اولیا بر اساس سبک زندگی ایرانی - اسلامی
- تربیت دبیران متعهد برای تدریس درس مدیریت خانواده و سبک زندگی

ماده ۳۳۴

- ایجاد و گسترش رشته‌های متناسب با نقش خانواده و زن در دانشگاه‌ها و مراکز متوسطه

ماده ۳۳۵

- فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی برای دانشجویان و کادر دانشگاه‌ها همراه با حذف محتوای آموزشی مخالف فرزندآوری

ماده ۳۳۸

- قانونی کردن آموزش‌های اخلاقی، حقوقی، روانشناختی و سلامت باروری حین ازدواج
- تأخیر در زمان برگزاری آموزش‌های حین ازدواج تا زمان تحویل سند رسمی ازدواج جهت آرامش زوجین و اثربخشی آموزش‌ها

برنامه آموزش عمومی